

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Emilia Bieńczak

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2023 r. na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w sprawie P. M. skazanego z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o
przeciwdziałaniu narkomanii i innych,
kasacji Prokuratora Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie
wniesionej na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie
z dnia 6 maja 2022 r., sygn. akt VI Ka 1217/20,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w O.
z dnia 31 lipca 2020 r., sygn. akt II K 966/16,

**uchyla punkt I.1. zaskarżonego wyroku, to jest, w części
dotyczącej uchylenia pkt 4. wyroku Sądu I instancji i sprawę w tym
zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu Warszawa - Praga w
Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

P. M. został oskarżony o następujące czyny:

I/ przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. polegające na tym, że w bliżej nieokreślonym czasie nie później niż 13 listopada 2015 r. w O. województwa [...], działając wspólnie i w porozumieniu z A.M., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, brał udział w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowych oraz środków odurzających w ten sposób, iż przyjął od innych osób 540,34 gramy netto amfetaminy, 85,47 grama netto metedronu, 84,13 grama netto marihuany oraz szesnastu tabletek 1-4-flourofenylopiperazyny, a następnie przechowywał je w wynajmowanym mieszkaniu w celu dalszej odsprzedaży;

II/ przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii polegające na tym, że w dniu 13 listopada 2015 r. w O. województwa [...], posiadał wbrew przepisom ustawy środek odurzający w postaci marihuany o wadze 0,35 grama netto;

III/ przestępstwo z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii polegające na tym, że w okresie od października do 13 listopada 2015 r. w O. województwa [...], wbrew przepisom ustawy udzielił trzykrotnie K.K. substancję psychotropową w postaci amfetaminy;

IV/ przestępstwo z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii polegające na tym, że w okresie od września do października 2015 r. w O. województwa [...], wbrew przepisom ustawy udzielił trzykrotnie T. S. substancję psychotropową w postaci amfetaminy.

Wyrokiem z dnia 31 lipca 2020 r., sygn. akt II K 966/16, Sąd Rejonowy w O., w zakresie czynów dotyczących oskarżonego P. M. [w sprawie występował także drugi współoskarżony] rozstrzygnął następująco:

- orzekając w ramach zarzucanych w pkt I i II aktu oskarżenia czynów uznał oskarżonego P. M. za winnego popełnienia jednego czynu polegającego na tym, że 13 listopada 2015 r. w O. województwa [...], wbrew przepisom ustawy, posiadał znaczną ilość substancji psychotropowej oraz środków odurzających w postaci amfetaminy o wadze 540,34 gramy netto, 85,47 grama netto mefedronu, 84,48 grama netto marihuany oraz szesnastu tabletek 1-4- flourofenylopiperazyny, czyn ten zakwalifikował z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu

narkomanii i za to wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności (pkt 2 wyroku);

- oskarżonego P. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt IV czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3 wyroku);

- oskarżonego P. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt III czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 4 wyroku);

- na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. wymierzył P. M. karę łączną w wymiarze 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

- na podstawie art. 70 ust. 4 w/w ustawy orzekł wobec oskarżonego nawiązkę w kwocie 3.000 zł na rzecz Stowarzyszenia M. z siedzibą w W. ;

- wyrok zawiera także rozstrzygnięcia w przedmiocie dowodów rzeczowych, kosztów sądowych oraz wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 427 § 1 k.p.k. zarzucił:

1/ obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k., polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie, że oskarżony trzykrotnie udzielił K. K. substancję psychotropową w postaci amfetaminy, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, dokonana przy uwzględnieniu swobody jej oceny, zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia zawodowego wskazuje, że oskarżony tylko raz udzielił mu tej substancji;

2/ obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k., polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów poprzez uznanie, że oskarżony trzykrotnie udzielił T. S. substancję psychotropową w postaci amfetaminy, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, dokonana przy uwzględnieniu swobody jej oceny, zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia zawodowego wskazuje, że oskarżony ani razu nie udzielił w/w substancji T. S..

Na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 427 § 1 k.p.k. obrońca zarzucił również rażącą niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu przez nienależyte

uwzględnienie okoliczności łagodzącej w postaci przyznania się oskarżonego do zarzucanych mu czynów, złożenia przez niego obszernych i wiarygodnych wyjaśnień.

W konkluzji obrońca wniósł o:

a/ zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uniewinnienie oskarżonego P.M. od popełnienia zarzucanego mu w pkt IV czynu;

b/ zmianę opisu czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt III i uznanie, że oskarżony udzielił jednokrotnie K. K. substancji psychotropowej w postaci amfetaminy;

c/ zmianę zaskarżonego wyroku przez obniżenie kary pozbawienia wolności do 1 roku i warunkowe jej zawieszenie na okres 3 lat;

d/ zmianę zaskarżonego orzeczenia i zasądzenie na rzecz adwokat M. W. kwoty 2742,00 zł plus należny podatek VAT tytułem nieopłaconej przez oskarżonego P. M. pomocy prawnej udzielonej z urzędu;

e/ ewentualnie - uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 6 maja 2022 r., w sprawie o sygn. akt VI Ka 1217/20:

I/ zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchylił powtórne rozstrzygnięcie o uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie III czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i wymierzeniu kary 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności zawarte w punkcie 4 następującym po punkcie 4;

(...)

3. wynagrodzenie na rzecz adw. M. W. zasądzone w punkcie 9 wyroku podwyższył do kwoty 4.870,80 zł;

II/ w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł Prokurator Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie na korzyść oskarżonego. Na podstawie art. 519 k.p.k. i art. 520 § 1 k.p.k. zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej punktu I.1, w którym uchylono wyrok Sądu I instancji odnośnie powtórnego rozstrzygnięcia o uznaniu oskarżonego P. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie III czynu z

art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i wymierzeniu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, zawarte w punkcie 4; nadto na podstawie art. 523 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 526 § 1 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażące naruszenie prawa, tj. art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k. mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na zmianie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji poprzez uchylenie rozstrzygnięcia z punktu 4 o uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie III czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i wymierzeniu kary 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i braku w tej części jakiegokolwiek rozstrzygnięcia w wyroku.

W konkluzji prokurator wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu Warszawa - Praga w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się być oczywiście zasadna, co pozwalało na rozpoznanie jej w trybie art. 535 § 5 k.p.k. i uwzględnienie w całości.

Wyrokiem z dnia 6 maja 2022 r., sygn. akt VI Ka 1217/20, Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że w pkt I.1. „uchylił powtórne rozstrzygnięcie o uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie III czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i wymierzeniu kary 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności zawarte w punkcie 4 następującym po punkcie 4”. Jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, Sąd ten „uchylił punkt 4 następujący po punkcie 4 zaskarżonego wyroku, gdyż był on powtórным rozstrzygnięciem o uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie III czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii”.

Skarżący wskazuje, że w zakresie objętym niniejszą skargą kasacyjną Sąd odwoławczy błędnie uznał, iż w wyroku z dnia 31 lipca 2020 r. Sądu I instancji, powtórnie rozstrzygnięto w punkcie 4 odnośnie do zarzutu z pkt III i zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 maja 2022 r., sygn. akt VI Ka 1217/20, błędnie uchylił ten wyrok we wskazanym zakresie. Należy przyznać rację skarżącemu, że stanowisko Sądu drugiej instancji jest bezzasadne, albowiem Sąd Rejonowy w O. w punkcie 3 wyroku

odnosił się do czynu zarzucanego w punkcie IV (polegającego na trzykrotnym udzieleniu T. S. substancji psychotropowej w postaci amfetaminy), zaś w punkcie 4 wyroku odniósł się do czynu zarzucanego w punkcie III (polegającego na trzykrotnym udzieleniu K. K. substancji psychotropowej w postaci amfetaminy). Inna rzecz, że takie „przemieszczenie” rozstrzygnięć Sądu I instancji zmieniające niepotrzebnie ową punktację, doprowadziło do powyższej pomyłki Sądu odwoławczego. W rzeczywistości więc nie nastąpiło powtórne orzekanie Sądu I instancji co do tego samego czynu, jak to Sąd Okręgowy błędnie stwierdził. Skoro jednak Sąd II instancji uchylił orzeczenie z punktu 4 wyroku Sądu I instancji dotyczące zarzutu określonego w punkcie III, to tym samym doprowadził do sytuacji, że w zakresie tego zarzutu brak następczego rozstrzygnięcia. Trafnie zatem podniósł skarżący, że tym samym sytuacja procesowa oskarżonego P. M. uległa pogorszeniu, gdyż powstała możliwość ponownego ścigania oskarżonego o czyn zarzucany mu w punkcie III i sytuacja ta stwarza niepewność procesową, która powinna zostać wyeliminowana.

Nie ulega wątpliwości, że doszło do rażącego naruszenia art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k., mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, skoro Sąd odwoławczy uchylił wyrok Sądu I instancji w omówionym powyżej zakresie i nie wydał co do czynu z pkt III aktu oskarżenia jakiegokolwiek rozstrzygnięcia – nie uniewinnił oskarżonego, ani go nie skazał za ten czyn, czy też nie umorzył postępowania w tej części.

W rezultacie Sąd Najwyższy uwzględniając kasację Prokuratora Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie wniesioną na korzyść oskarżonego, uchylił zaskarżony wyrok we wskazanym zakresie i sprawę przekazał w tej części Sądowi Okręgowemu Warszawa - Praga w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.